

Број: 08/1-31-25560-3/12
Сарајево, 19. март 2013. године

ПРЕДСЈЕДНИШТВО
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
САРАЈЕВО

ПРИМУЉЕНО	25.07	14
05	05-1	1092

ПРЕДСЈЕДНИШТВО БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
САРАЈЕВО

ПРЕДМЕТ: Приједлог одлуке о ратификацији Допуне уговора о финансирању између Босне и Херцеговине и Комисије Европских заједница о међуграничном програму Босна и Херцеговина – Црна Гора у склопу ИРА-ине компоненте међуграничне сарадње за 2009. годину,-

У прилогу акта вам достављамо Приједлог одлуке о ратификацији Допуне уговора о финансирању између Босне и Херцеговине и Комисије Европских заједница о међуграничном програму Босна и Херцеговина – Црна Гора у склопу ИРА-ине компоненте међуграничне сарадње за 2009. годину, потписане у Сарајеву 01. новембра 2012. године, на енглеском језику.

Такође вам достављамо приједлог одлуке о ратификацији који је утврдио Савјет министара Босне и Херцеговине на својој 40. сједници, одржаној 28. фебруара 2013. године.

Подсјећамо да је Предсједништво Босне и Херцеговине на 27. редовној сједници, одржаној 16. октобра 2012. године донијело одлуку број: 01-50-1-3016-24/12 о прихватању предметне Допуне уговора.

Молимо да Предсједништво Босне и Херцеговине, у складу са одредбама члана 17. Закона о поступку закључивања и извршавања међународних уговора („Службени гласник БиХ“ број 29/00), одлучи о ратификацији предметне Допуне уговора.

С поштовањем,

Прилога: Као у тексту.

МИНИСТАР

Др Златко Лагумџија

DOPUNA
UGOVORA O FINANSIRANJU

IZMEĐU

BOSNE I HERCEGOVINE

I

KOMISIJE EVROPSKIH ZAJEDNICA

O MEĐUGRANIČNOM PROGRAMU BOSNA I HERCEGOVINA – CRNA
GORA

U SKLOPU IPA-INE MEĐUGRANIČNE SARADNJE

ZA 2009. GODINU

(potpis)

(potpis)

DOPUNA

Ugovora o finansiranju između Bosne i Hercegovine i Komisije Evropskih zajednica o međugraničnom programu Bosna i Hercegovina – Crna Gora u sklopu IPA-ine komponente međugranične saradnje za 2009. godinu, koji je prvobitno zaključen 24. juna 2010. godine između Bosne i Hercegovine i Evropske Komisije

S obzirom da je

- a) Evropska Komisija 18. augusta 2009. (Odlukom C(2009)6361) usvojila međugranični program između Bosne i Hercegovine i Crne Gore za 2009 godinu. Ugovor o finansiranju je zaključen 24. juna 2009. godine između Bosne i Hercegovine i Evropske Komisije za implementaciju programa.
- b) Međugranični program implementiran je kroz pozive za ponude. Alokacije iz 2009. godine su uključene u drugi poziv za ponude. Radi kasnog početka evaluacije i velikog broja aplikacija koje trebaju biti evaluirane, produženje krajnjeg roka za Odluku iz 2009. je neophodno. Stoga je Odluka iz 2009. godine dopunjena Odlukom Komisije C(2012)4257 od 19. juna 2012. godine, kojom se krajnji rok za ugovaranje produžava.
- c) Dopuna Ugovoru o finansiranju će stoga biti zaključena u skladu s Odlukom Komisije C(2012)4257.

Član 1.

Dodatak A1 Ugovora o finansiranju zamjenjuje se Aneksom Odluke Komisije o implementaciji C(2012)4257.

Član 5. se mijenja kao što slijedi:

1. Tačka (1) se zamjenjuje sljedećim:
  - (1) Pojedinačni ugovori i sporazumi kojima se implementira ovaj Ugovor će biti zaključeni najkasnije do 24. juna 2013. godine.
2. Tačka (2) se briše.
3. Tačka (3) ostaje nepromijenjena.

(potpis)

(potpis)

Član 2.

Svi ostali uvjeti Ugovora o finansiranju ostaju nepromijenjeni.

Potpisano, za i u ime Bosne i Hercegovine, u Sarajevu, dana

01-11-2012

(nečitak s.r. potpis) (okrugli pečat):

**BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EVROPSKE/EUROPSKE INTEGRACIJE
SARAJEVO, (grb)**

Potpisano, za i u ime Evropske komisije, u Briselu, dana

Pierre Mirel, direktor, Generalni direktorat za proširenje, Evropska komisija

(nečitak s.r. potpis)

PRILOG:
FINANSIJSKI PRIJEDLOG ZA 2009. GODINU PREKOGRANIČNOG PROGRAMA
IZMEĐU BOSNE I HERCEGOVINE I CRNE GORE

1. IDENTIFIKACIJA

Korisnici	Bosna i Hercegovina, Crna Gora
CRIS broj	Bosna i Hercegovina: 2009/021-143 Crna Gora: 2009/021-583
Godina	2009
Cijena	Bosna i Hercegovina: 500,000 eura Crna Gora: 600,000 eura Ukupna vrijednost IPA donacije: 1,100,000 eura
Operativne strukture	Bosna i Hercegovina: Direkcija za evropske integracije Crna Gora: Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija
Nadležni organ za implementaciju	Za Bosnu i Hercegovinu/ Crnu Goru: Evropska komisija
Konačni rok za zaključenje finansijskih ugovora:	Najkasnije do 31. decembra 2010.
Konačni rok za ugovaranje	Najkasnije 3 godine nakon dana zaključenja finansijskog ugovora. Nema roka za projekte revizije i procjene u okviru ovog finansijskog ugovora, u skladu sa članom 166(2) finansijske uredbe Ovi se rokovi također odnose na državno sufinansiranje.
Konačni rok za izvršenje	2 godine nakon isteka roka za ugovaranje. Ovi se rokovi također odnose na državno sufinansiranje.
Kod sektora	33210, 43040, 41010, 14010, 16061, 11120, 91010
Budžetske linije	22.020401
Vodioci programa	Za Bosnu i Hercegovinu: DG Elarg Unit C.1 Za Crnu Goru: DG Elarg B.1
Vodioci implementacije	Operativni sektori pri Delegacijama Evropske komisije u Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori

2. PREGLED

2.1. Uvod

2.1.1. Proces programiranja

Prekogranični program između Bosne i Hercegovine i Crne Gore se implementira u periodu 2007-2013. Ovaj strateški dokument se bazira na zajedničkim naporima strateškog planiranja između dvije zemlje, te je rezultat dugog procesa konsultacija sa lokalnim dioničarima i potencijalnim korisnicima.

Program se implementira u obje zemlje pod centraliziranom upravom. Državne vlasti u dvije zemlje grade kapacitete i rade na akreditaciji struktura za implementaciju, kako bi što prije izvršile prijenos na decentraliziranu upravu.

Proces programiranja se odvijao u periodu od decembra 2006. do maja 2007. Državne vlasti i operativne strukture su imale pomoć u procesu programiranja projekta za izgradnju prekogranične institucije (CBIB), odnosno regionalnog projekta kojeg finansira Evropska unija.

2.1.2. Lista prihvatljivih oblasti

U Bosni i Hercegovini, prihvatljive oblasti su ustanovljene u smislu ekonomskih regiona na državnom nivou. Prihvatljive ekonomske oblasti su: sarajevski ekonomski region i hercegovački ekonomski region. Sve općine koje su uključene u ova dva regiona se dakle smatraju prihvatljivim. Prihvatljive oblasti u Bosni i Hercegovini pokrivaju 20,909 km² i broje 1,213,046 stanovnika u 56 općina. To čini 40.83 % teritorije Bosne i Hercegovine i 31.56 % stanovništva.

U Crnoj Gori, prihvatljivu oblast čini 12 općina: Pljevlja, Plužine, Žabljak, Šavnik, Nikšić, Herceg Novi, Kotor, Tivat, Bijelo Polje, Mojkovac, Berane i Kolašin. Prihvatljiva oblast u Crnoj Gori pokriva 8,784 km² i broji 301,489 stanovnika u 12 općina. To čini 63.60% crnogorske teritorije i 48.6 % stanovništva.

2.1.3. Veza sa dokumentima za višegodišnje indikativno planiranje

Dokumenti za višegodišnje indikativno planiranje za Bosnu i Hercegovinu i Crnu Goru za period 2008-2010 pokazuju da pomoćne aktivnosti imaju za cilj promovisanje i unaprjeđenje prekogranične saradnje i društveno-ekonomske integracije graničnih oblasti. To će se izvršiti kroz jačanje ekonomskih, društvenih, ekoloških i kulturnih veza između zemalja učesnica, uključujući i kontakte među ljudima.

2.2. Globalni cilj(evi) projekta

Podsticati održiv zajednički razvoj prekogranične oblasti, njegove ekonomske, kulturne, prirodne i ljudske resurse i potencijale jačanjem kapaciteta ljudskih resursa i zajedničkih institucionalnih mreža između lokalnih zajednica i lokalnih privatnih i javnih aktera.

2.3. Prioriteti, mjere i njihovi specifični aspekti u pogledu implementacije budžeta za 2009.

Prioriteti i mjere koji su definisani u ovom prekograničnom programu su strukturirani na takav način kako bi se poštivala i omogućila implementacija specifičnih ciljeva.

2.3.1. *Prioritet I: pomoći stvaranje općeg socijalno-ekonomskog okruženja za ljude, zajednice i privrede prihvatljive oblasti*

2.3.1.1. Mjera I.1: inicijative prekograničnog ekonomskog razvoja sa naglaskom na razvoj turizma i ruralni razvoj

Povećanje ekonomskog razvoja prihvatljive oblasti zahtijeva, kako je pokazano u SWOT analizi (analiza snage, slabosti, prilika i prijetnji), uspostavu koordiniranih aktivnosti koje potječu saradnju kadrova u svim sektorima i stvaranje osnovnih mehanizama za promoviranje ulaganja i podsticanje ekonomskog razvoja. Većina intervencija koje unaprijeđuju ekonomsku saradnju bit će vezane za turistički, poljoprivredni i ekološki sektor i usmjerene na eksploatiranje lokalnih prekograničnih prilika. Također, intervencije će utjecati na povećanje potencijala za zapošljavanje u privatnom sektoru i mobilnost radne snage. To se mora održavati povećanjem kapaciteta i privatnih i javnih tijela koja će biti uključena u analizu lokalne situacije tokom elaboriranja novih strategija, te u procesu donošenja odluka. Konačno, ekonomski razvoj se mora održavati ulaganjima manjih razmjera za unaprjeđenje postojeće infrastrukture, koja će zauzvrat imati konkretan učinak na usluge, turizam, poslovanje, trgovinu i saobraćaj u prihvatljivoj oblasti.

Neiscrpnna lista poželjnih akcija predstavlja:

- Stvaranje poslovnih mreža i prijenos praktičnog znanja uglavnom u sektoru turizma i poljoprivrede;
- Razvoj novih turističkih proizvoda/usluga sa jasnim prekograničnim identitetom;
- Razvoj poslovnih informacionih strategija, usluga i pomoćnih aktivnosti (kao što su baze podataka, web stranice) namijenjenih za preduzetnike koji su aktivni u prihvatljivoj oblasti;
- Razvoj konsultantskih usluga u započinjanju poslova, poslovnom planiranju, prijenosu tehnologije, patentima, certifikatima, pravnim poslovima, finansijskim i marketinškim strategijama (npr. novi proizvodi, označavanje i kvalitet);
- Razvoj adekvatnih i održivih formi turizma i ekološki prihvatljive poljoprivrede;
- Identifikacija i razvoj alternativnih ekonomskih aktivnosti (ekološka proizvodnja, tradicionalni zanati);
- Uspostavljanje i održavanje programa uzajamne prakse kroz obuku, konferencije i seminare, te razvoj zajedničkih standarda za plan i programe nastave i obuke;
- Poboljšanje regionalnih radnih vještina i stručnih kvalifikacijskih usluga relevantnih za ekonomski razvoj prekograničnog regiona;
- Razvoj infrastrukture manjih razmjera za modernizaciju i opremanje tržnih mjesta, objekata i prostorija za uspostavljanje manjih preduzeća;
- Umrežavanje malih i srednjih preduzeća i formiranje prekograničnih grupa;

- Razvoj infrastrukture manjih razmjera za poboljšanje dostupnosti oblasti;
- Poboljšanje javnih komunalija za pomoć sektoru turizma;
- Prijenos znanja i integracija institucionalne izgradnje/izgradnje kapaciteta, pretežno u socijalnim i ekonomskim pitanjima;
- Razvoj zajedničkih strategija, prekograničnih saobraćajnih planova, studija i koncepata koji služe kao osnova za velika ulaganja.

2.3.1.2. Mjere I.2: ekološke razvojne inicijative pretežno za zaštitu, promociju i upravljanje prirodnim resursima.

Cilj ove mjere je održati zajedničke intervencije za zaštitu prirodnih resursa i poboljšati okoliš, u cilju obezbjeđenja održivog razvoja čitave prihvatljive oblasti. Ove aktivnosti će biti blisko povezane sa razvojem turizma kao alternativnom ekonomskom aktivnosti.

Neiscrpnna lista prihvatljivih akcija jeste:

- Zajednički istraživački projekti, studije, koncepti i podizanje nivoa svijesti/aktivnosti obuke vezane za zaštitu, promociju i upravljanje prirodnim resursima;
- Obrazovanje i prijenos praktičnog znanja u zaštiti okoline;
- Očuvanje i unaprjeđenje prirodnog i kulturnog naslijeđa;
- Poboljšanje zajedničkih upravnih i pomoćnih objekata u vodoprivredi i zbrinjavanju otpada;
- Razvoj planova za prevenciju zagađenja za granične oblasti i efikasni sistemi za praćenje kvaliteta vazduha, vode i tla;
- Razvoj i povećanje kapaciteta za prevenciju potencijalnih prirodnih katastrofa (uljučujući požare i poplave);
- Dizajniranje i implementacija politike za korištenje obnovljivih izvorišta energije.

2.3.1.3. Mjera I.3: Socijalna kohezija i kulturna razmjena kroz institucionalne i međuljudske intervencije.

Cilj ove mjere je približiti zajednice kroz dugoročna partnerstva i umrežavanje organizacija građanskog društva, profesionalnih udruženja, lokalnih vlasti i institucija kao što su škole, fakulteti i istraživački centri. Ova mjera će doprinijeti stvaranju kontakata na različitim nivoima i sektorima aktivnosti, i ohrabrivati prekograničnu saradnju na polju ekonomije, kulture, obrazovanja i sporta.

Sljedeća lista je samo pregled koji pokazuje glavne prihvatljive aktivnosti:

- Akcije za pomoć socijalnom i kulturnom protoku informacija i komunikacija između zajednica u prihvatljivoj oblasti;

- Kulturne razmjene među mladima, umjetnicima, sportske aktivnosti, narodne manifestacije i slične aktivnosti;
- Inicijative za obrazovanje i obuku, uključujući širok opseg aktivnosti, kao što su promocija mobilnosti građana, projekti akademskih mreža za inovativno obrazovanje, kao i promocija dugoročnog učenja za sve građane;
- Promotivni skupovi na socijalnom i ekonomskom polju kao što su sajmovi i izložbe;
- Druge aktivnosti na promociji socijalnog uključenja, razmjene informacija, zajedničkih studija i istraživanja.

Potencijalni korisnici tri mjere bi mogli biti:

- državne vlasti/institucije sa operacijama u prihvatljivoj oblasti;
- lokalne vlasti i njihove institucije;
- razvojne agencije;
- turističke i kulturalne organizacije/udruženja;
- lokalne organizacije za pomoć u poslovanju;
- mala i srednja preduzeća
- organizacije (uključujući nevladine organizacije) koje rade na zaštiti prirode;
- kulturna udruženja,
- nevladine organizacije;
- javna i privatna tijela koja pomažu radnu snagu;
- javna tijela nadležna za vodoprivredu;
- škole, koledži, univerziteti, uključujući stručne i tehničke obrazovne institucije.

Ove mjere će se implementirati kroz grantove.

2.3.2. Prioritet II: Tehnička pomoć radi povećanja administrativne sposobnosti u upravljanju i implementaciji CBC programa.

Tehnička pomoć će se pružati putem dviju mjera.

2.3.2.1. Mjera II.1: Programska administracija, monitoring i procjena

Tehnička pomoć će se koristiti za pomoć u radu nacionalnih operativnih struktura (OS) i Zajedničkog odbora za monitoring (ZOM), radi osiguranja efikasne implementacije, monitoringa i procjene programa, kao i optimalne upotrebe resursa. To će se postići kroz operacije Zajedničkog tehničkog sekretarijata (ZTS) u Bosni i Hercegovini i ogranke ZTS-a u Crnoj Gori. ZTS će biti nadležan za svakodnevno upravljanje programom i odgovoran za OS i ZOM.

2.3.2.2. Mjere II.2: Programske informacije i publicitet

Specifični cilj ove mjere je osiguranje programske svijesti među državnim, regionalnim i lokalnim zajednicama i uopće među stanovništvom u programskoj oblasti. Također pomaže aktivnosti podizanja svijesti na državnom nivou, kako bi se o programu informisali građani u obje zemlje.

Indikativni vremenski rok i iznosi za implementaciju mjera:

Mjere I.1, I.2 i I.3 će se implementirati putem grantova. Primjenjuju se osnovni kriteriji za izbor i dodjelu grantova za ugovorne procedure vanjske pomoći EZ izloženi u praktičnom vodiču (PRAG). Detaljni kriteriji za izbor i dodjelu grantova će se izložiti u pozivima za prijedloge – Paket za aplikaciju (smjernice za kandidate). Predviđa se da će se pozivi za prijedloge, u ukupnom iznosu IPA i državnog sufinansiranja od oko 1,164,705 eura lansirati u drugoj četvrtini 2011..

Mjere II.1 i II.2 koje se sastoje od tehničke pomoći će se implementirati kroz odvojene direktne ugovore o grantu bez poziva za prijedloge; uspostaviti će se između Evropske komisije i nadležnih državnih vlasti, u skladu sa Članom 168 1 (c) Pravila za implementaciju finansijske uredbe, imajući u vidu da relevantne državne vlasti, npr. CBC koordinator u smislu čl. 22 (2) (b) IPA Uredbe za implementaciju ili operativne strukture, uživaju status de facto monopola kada je u pitanju implementacija prekograničnog programa. Podugovaranje aktivnosti koje pokrivaju direktni ugovori o grantu je dozvoljeno pod uvjetima iz Člana 120 Finansijske uredbe¹ i Člana 184 Pravilnika za implementaciju² finansijske uredbe. Direktni sporazumi o grantu, u ukupnom iznosu od 129,412 eura, mogu se potpisati odmah po zaključenju finansijskih ugovora. Alokacija IPA za mjere II.1 i II.2 će se izvršiti ukupnim iznosom od 19,412 eura iz sredstava državnog sufinansiranja vlasti obje zemlje.

Pozivi za prijedloge će se pripremiti uz pomoć tehničke pomoći iz Prioriteta II ovog programa. Tehnička pomoć će naročito finansirati Zajednički tehnički sekretarijat (ZTS) koji će, između ostalog, izraditi nacrt smjernica za pozive za prijedloge za kandidate, pod supervizijom Zajedničkog odbora za monitoring (ZOM).

Potencijalnu brigu predstavlja nedostatak apsorpcijskih kapaciteta u smislu generiranja projekata od strane lokalnih sudionika. To će se riješiti kroz razne aktivnosti informiranja, u sklopu tehničke pomoći, radi objašnjavanja programa potencijalnim korisnicima.

Predviđene aktivnosti iz ovog programa su osmišljene na bazi SWOT analize i uzimaju u obzir ograničena finansijska sredstva. Sufinansiranje garantuje poštivanje načela EZ o dodavanju.

---

¹ Odredba 1605/2002 (OJ L 248, 16.9.2002, str.1).

² Odredba 2342/2002 (OJ L 357, 31.12.2002, str.1).

2.4. Pregled prethodnog i sadašnjeg CBC iskustva, uključujući stečeno znanje i donatorsku koordinaciju

2.4.1. Prethodna iskustva

S obzirom da je bila dio državne zajednice Srbije i Crne Gore, Crna Gora je imala ograničeno iskustvo sa prekograničnom saradnjom. Bosna i Hercegovina ima ograničeno iskustvo pošto je sa Italijom učestvovala samo u Programu jadranskog okruženja, te u Programu INTERREG IIIB CADSES.

2.4.2. Stečeno znanje

Iskustva sa saradnjom na polju graničnih područja do sada pokazuju da je solidna pripremna faza najznačajnija prije lansiranja predviđenih aktivnosti. Kako bi prekogranična saradnja bila efikasna od ključne je važnosti postojanje dobrog razumijevanja pravila i procedura, adekvatna sposobnost i funkcionalna upravna tijela. Rezultati tematske procjene PHARE programa prekogranične saradnje 1999-2003 će se propisno uzeti u obzir.

2.4.3. Donatorska koordinacija

U skladu sa Članom 20 IPA uredbe i Članom 6 (3) IPA Uredbe za implementaciju, Evropska komisija je zatražila od predstavnika zemalja članica EZ i međunarodnih finansijskih institucija prisutnih u Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori da daju svoj komentar u pogledu nacrtu prekograničnog programa.

2.5. Horizontalna pitanja

Zajedničke prijave moraju pokrivati oba dijela projekta i ispunjavati sljedeće kriterije:

- Partneri sa obje strane granice moraju imati koristi;
- Pomoć vezama između relevantnih institucija i organizacija sa obje strane granice;
- Ohrabriti jednako učešće žena i marginaliziranih grupa;
- Ispuniti posebne potrebe etničkih manjina;
- Ekološka održivost;
- Projektni partneri trebaju uspostaviti dogovorene mehanizme za koordinaciju radi sinhronizacije zajedničkih projekata kroz njihovu implementaciju.

2.6. Uvjeti

- Reorganizacija operativnih struktura (OS) u svakoj zemlji: postojeće OS su formirane u svrhu pripreme prekograničnog programa. Implementacija programa može zahtijevati drukčiju organizaciju.
- Uspostavljanje Zajedničkog odbora za monitoring.
- Uspostavljanje i organizacija Zajedničkog tehničkog sekretarijata u Bosni i Hercegovini i njegovog ogranka u Crnoj Gori.

- Imenovanje adekvatnog kadra za učešće u aktivnostima obuke, INFO danima i aktivnostima monitoringa.

2.7. Referentne tačke

	N	N+1 (kumulativno)	N+2 (kumulativno)
Sporazum o direktnom grantu u Bosni i Hercegovini	0	1	1
Sporazum o direktnom grantu u Crnoj Gori	0	1	1
Broj lansiranih zajedničkih poziva za prijedloge u Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori	0	1	1
Ugovorna stopa (%) u Bosni i Hercegovini	0	100	100
Ugovorna stopa (%) u Crnoj Gori	0	100	100

"N" je datum zaključenja finansijskog ugovora

2.8. Plan za decentralizaciju upravljanja sredstvima EZ bez ex ante kontrole od strane Komisije

U **Bosni i Hercegovini**, Strategija sistema za decentraliziranu provedbu (SSDP) usvojena je u julu 2008. godine. U aprilu 2010. godine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine usvojilo je odluku o imenovanju Nadležnog službenika za akreditovanje (NSA), Državnog službenika za ovjeravanje (DSO), i Nacionalnog koordinatora za IPA (NKPAC). CJFU (Centralna jedinica za finansije i ugovaranje) i Nacionalni fond (NF) uspostavljeni su u Ministarstvu finansija i trezora i u funkciji su, iako nisu još u potpunosti kadrovski popunjeni.

U pogledu IPA Komponente II – CBC (Prekogranična saradnja) – primjećen je određeni progres: Vijeće ministara je usvojilo Odluku o uspostavljanju Operativne strukture za IPA Komponentu II u septembru 2011. godine, a službena objava od strane DSO je izvršena u decembru iste godine. Imenovanje na poziciju Rukovodioca Operativne strukture čeka na izvršenje. Također, još uvijek nije usvojena odluka o uspostavljanju Tijela za reviziju. Vezano za ostale komponente, napredak ne postoji radi nedostatka političkog slaganja.

U **Crnoj Gori** pripreme za prelazak na decentralizirano upravljanje IPA su u toku. Vlada je u aprilu 2011. godine usvojila Mape puta za Komponente I i II zajedno za Akcionim planom. U junu 2011. godine Vlada je usvojila Zakon o organizaciji decentralizovanog upravljanja za IPA komponente od I do IV. Prema Komponenti II, Rukovodilac operativne strukture i Rukovodilac CBC-a su također imenovani u junu. Provjera usklađenosti je započela u prvom kvartalu 2012. godine.

3. BUDŽET ZA 2009.

3.1. Indikativna finansijska tabela za 2009. za Bosnu i Hercegovinu

	Sredstva IPA Evropske zajednice		Državna sredstva		Ukupno (IPA plus državna sredstva)	
	EUR (a)	% ⁽¹⁾	EUR (b)	(%) ⁽¹⁾	EUR (c)=(a)+(b)	(%) ⁽²⁾
Prioritet 1	450,000	85	79,411	15	529,411	90
Prioritet 2	50,000	85	8,824	15	58,824	10
UKUPNO	500,000	85	88,235	15	588,235	100%

⁽¹⁾ Izraženo u % od ukupnog iznosa (IPA plus državna sredstva) (kolona (c))

⁽²⁾ Izraženo u % od cjelokupnog iznosa kolone (c). Pokazuje relativnu težinu svakog prioriteta u pogledu ukupnih sredstava (IPA + državna)

3.2. Indikativna finansijska tabela za 2009. za Crnu Goru

	Sredstva IPA Evropske zajednice		Državna sredstva		Ukupno (IPA plus državna sredstva)	
	EUR (a)	% ⁽¹⁾	EUR (b)	(%) ⁽¹⁾	EUR (c)=(a)+(b)	(%) ⁽²⁾
Prioritet 1	540,000	85	95,294	15	635,294	90
Prioritet 2	60,000	85	10,588	15	70,588	10
UKUPNO	600,000	85	105,882	15	705,882	100%

⁽¹⁾ Izraženo u % od ukupnog iznosa (IPA plus državna sredstva) (kolona (c))

⁽²⁾ Izraženo u % od cjelokupnog iznosa kolone (c). Pokazuje relativnu težinu svakog prioriteta u pogledu ukupnih sredstava (IPA + državna)

3.3. Načelo sufinansiranja primjenjivo na finansirane projekte iz programa

Sredstva Evropske zajednice su izračunata u vezi sa prihvatljivim troškovima, koji su za prekogranični program Bosna i Hercegovina – Crna Gora bazirani na ukupnim troškovima, dogovorenim od strane zemalja učesnica i predstavljenih u prekograničnom programu.

Primjenjuju se odredbe člana 90 IPA Uredbe za implementaciju.

4. IMPLEMENTACIONI ARANŽMANI

4.1. Metoda implementacije

Ovaj program će se implementirati na centraliziranoj osnovi od strane Evropske komisije u skladu sa Članom 53a finansijske uredbe³ i korespondentnih odredbi pravila za implementaciju⁴.

³ Vidjeti fusnotu 1 gore.

⁴ Vidjeti fusnotu 2 gore.

U slučaju centralizirane uprave, uloga Komisije u izboru operacija u okviru prekograničnog programa među zemljama korisnicama je navedena u članu 140 IPA Uredbe za implementaciju.

4.2. Opća pravila za proceduru nabavke i dodjele granta

Nabavka će slijediti odredbe Dijela II, Naslova IV Finansijske uredbe i Dijela II, Naslova III, Poglavlja 3 Pravilnika za implementaciju⁵ kao i pravila i procedure za ugovore o uslugama, nabavci i radovima koji se finansiraju iz općeg budžeta Evropskih zajednica u svrhe saradnje sa trećim zemljama, koje je usvojila Komisija 24. maja 2007 (C(2007)2034).

Procedure dodjele granta će slijediti odredbe Dijela I, Naslova VI Finansijske uredbe i Dijela I, Naslova VI njegovog Pravilnika za implementaciju.

Po potrebi će ugovorni organi također koristiti standardne obrasce i modele za olakšanje primjene gorepomenutih pravila iz "Praktičnog vodiča za ugovorne procedure za vanjske akcije EK" ("Praktični vodič") kako je i objavljeno na web stranici EuropeAid⁶ na dan iniciranja procedure nabavke i procedure dodjele granta.

4.3. Procjena ekološkog učinka i očuvanje prirode

Sva ulaganja će se sprovesti u skladu sa relevantnim ekološkim zakonima Zajednice, te obezbijediti primjenu evropskih načela za okoliš.

Procedure za procjenu ekološkog učinka u skladu sa EIA-direktivom⁷ se u potpunosti primjenjuju na sve investicione projekte u okviru IPA. Ako EIA-direktiva nije još uvijek u potpunosti transponirana, procedure trebaju biti slične onima uspostavljenima u gore pomenutoj direktivi.

Kada projekat utječe na mjesta od značaja za očuvanje prirode, mora se sprovesti i dokumentovati adekvatna procjena očuvanja prirode, ekvivalentna onoj opisanoj u Članu 6. Direktive o staništima⁸.

5. MONITORING I PROCJENA

5.1. Monitoring

Implementaciju prekograničnog programa će pratiti Zajednički odbor za monitoring iz Člana 142. IPA uredbe za implementaciju, formiran od strane zemalja korisnica, što uključuje predstavnike Komisije.

U Bosni i Hercegovini/Crnoj Gori, Komisija može preduzeti sve akcije koje bude smatrala potrebnim za praćenje programa.

---

⁵ Vidjeti fusnote 1 i 2 gore.

⁶ Sadašnja adresa: http://ec.europa.eu/europeaid/work/procedures/implementation/practical_guide/index_en.htm

⁷ Direktiva Vijeća 85/337/EEC od 27. juna 1985. o procjeni efekata određenih javnih i privatnih projekata za okolinu (OJ L 175, 5.7.1985, str. 40).

⁸ Direktiva Vijeća 92/43/EEC od 21. maja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje flore i faune (OJ L206, 22.7.1992).

5.2. Procjena

Programi će biti predmet procjene u skladu sa Članom 141 IPA Uredbe za implementaciju, u cilju unaprijeđenja kvalitete, efektivnosti i konzistentnosti pomoći sredstava EZ i strategije i implementacije prekograničnih programa.

6. REVIZIJA, FINANSIJSKA KONTROLA I MJERE PROTIV PRONEVJERE

Računi i operacije uključenih strana u implementaciju ovog programa, kao i svi ugovori i sporazumi kojima se implementira ovaj program su predmet, s jedne strane, supervizije i finansijske kontrole Komisije (uključujući Evropsku kancelariju protiv pronevjere), koja može sprovesti provjere po svom nahođenju bilo samostalno bilo putem spoljnog revizora i, s druge strane, revizije od strane Evropskog revizijskog suda. To uključuje mjere kao što je ex-ante verifikacija procesa tendera i ugovaranja koje sprovedu delegacije u zemljama korisnicama.

Kako bi se obezbijedila efikasna zaštita finansijskih interesa EZ, Komisija (uključujući Evropsku kancelariju protiv pronevjere) može sprovesti provjere i inspekcije na licu mjesta u skladu sa procedurama predviđenim u uredbi Vijeća (EC, Euratom) 2185/96⁹.

Goreopisane kontrole i revizije su primjenjive na sve ugovaratelje, podugovaratelje i korisnike granta koji su dobili sredstva EZ.

7. NEZNATNA PRERASPODJELA SREDSTAVA

Ovlašteni službenik delegacije (OSD) EZ, ili ovlašteni službenik pod-delegacije (OSPD) EZ, u skladu sa ovlaštenjima delegacije koje mu povjeri OSD, u skladu sa načelima zdravog finansijskog upravljanja, mogu izvršiti neznatne preraspodjele sredstava bez neophodnog dopunjavanja finansijske odluke. U tom kontekstu, ukupna preraspodjela koja ne prelazi 20% od ukupnog iznosa koji je alociran za program, uz limit od 4 miliona eura, neće se smatrati značajnom, uz uvjet da ne utječu na prirodu i ciljeve programa. IPA Odbor će se informirati o gorenavedenim preraspodjelama sredstava.

8. MANJE PRILAGODBE U IMPLEMENTACIJI PROGRAMA

Ovlašteni službenik delegacije (OSD) EZ, ili ovlašteni službenik pod-delegacije (OSPD) EZ, u skladu sa ovlaštenjima delegacije koje mu povjeri OSD, u skladu sa načelima zdravog finansijskog upravljanja bez neophodne dopune finansijske odluke može izvršiti manje prilagodbe u implementaciji ovog programa koje utiču na elemente pobrojane u Članu 90. Pravilnika za implementaciju finansijske uredbe, a koje su indikativne prirode¹⁰.

---

⁹ Uredba Vijeća (EC, Euratom) br. 2185/96 od 11. novembra 1996, OJ L 292; 15.11.1996; str. 2.

¹⁰ Ovi neophodni elementi indikativne prirode su za grantove indikativni iznosi poziva za prijedloge i za nabavku, indikativan broj i tip predviđenih ugovora, te indikativan rok za lansiranje procedura nabavke.